نظام حقوقی شرکت ها در کشور سوریه

تاریخ تنظیم : مرداد ماه سال 1398

منبع : قانون شرکت های تجاری کشور سوریه

فهرست مطالب

فصل اول : انواع شرکت ها از نظر شخصیت حقوقی و قلمرو فعالیت 4

بخش اول : شرکت های تجاری 4

مبحث اول: شرکت های تجاری سوری 4

مبحث دوم: شرکت های تجاری خارجی 5

بخش دوم : شرکت مشترک 7

بخش سوم : شرکت سهامی دولتی 8

بخش چهارم : شرکتهای مناطق آزاد 8

مبحث اول: مزایای سرمایه گذاری و ثبت شرکت در مناطق آزاد سوریه 9

مبحث دوم: تشریفات ثبت شرکت های مناطق آزاد 11

بخش پنجم : شرکت هولدینگ 11

بخش ششم : شرکت آفشور (offshore company) 13

بخش هفتم : شرکت مدنی 14

فصل دوم: انواع شرکت ها از نظر ساختار تشکیل و اداره شرکت 15

بخش اول : شرکت تضامنی (همبستگی) 15

مبحث اول: تشریفات ثبت 15

مبحث دوم: نحوه اداره شرکت 16

بخش دوم : شرکت نسبی (توصیه) 17

مبحث اول: تشریفات ثبت 17

مبحث دوم: نحوه اداره شرکت 18

بخش سوم : شرکت با مسئولیت محدود 19

مبحث اول: تشریفات ثبت شرکت با مسئولیت محدود 19

مبحث دوم: اداره شرکت با مسئولیت محدود 20

بخش چهارم : شرکت سهامی (شرکت مساهمه مغفله) 22
مبحث اول: تشریفات ثبت شرکت سهامی..... 22
مبحث دوم: اداره شرکت سهامی 24
بخش پنجم : شرکت مدنی (محاصه) 27
فصل سوم: مقررات عمومی شرکت های تجاری در کشور سوریه..... 28
بخش اول : حداقل سرمایه لازم برای ثبت شرکت..... 28
بخش دوم : مشخصات گواهی ثبت..... 28
بخش سوم : تابعیت..... 29
مبحث اول: تابعیت شرکت 29
مبحث دوم: تابعیت سهام داران شرکت..... 29
مبحث سوم: تابعیت اعضای هیات مدیره:..... 29
بخش چهارم : شخصیت حقوقی شرکت 30
بخش پنجم : انحلال شرکت 30
مبحث اول: حالات و نحوه انحلال شرکت 30
مبحث دوم: تعیین مدیر تسویه و اعلام تسویه شرکت 30
مبحث سوم: مدیریت شرکت در حال تسویه 32

فصل اول : انواع شرکت ها از نظر شخصیت حقوقی و قلمرو فعالیت

شرکت های موجود در کشور سوریه، از منظر دولتی یا خصوصی بودن، تجاری یا مدنی بودن و درون مرزی یا برون مرزی بودن، به هفت نوع تقسیم می شوند که ذیلا در هفت بخش تشریح می گردد:

بخش اول : شرکت های تجاری

شرکت های تجاری به آندسته از شرکت هایی اطلاق می گردد که هدف از تشکیل آنها انجام امور تجاری و غیر حاکمیتی توسط اشخاص غیر دولتی می باشد. این شرکت ها از نظر قالب عبارتند از شرکت های تضامنی (همبستگی)، شرکت های نسبی (توصیه)، شرکت های سهامی و شرکت های با مسئولیت محدود. در واقع شرکت های تجاری موجود در کشور سوریه به دلیل ساختارهای قانونی خاص شرکت های سهامی و شرکت های با مسئولیت محدود، عمدتا در قالب این دو شرکت تشکیل می شوند و تجار غالبا در قالب شرکت های "شرکت سهامی یا شرکت مسئولیت محدود" فعالیت می نمایند. این شرکت ها، شرکت هایی هستند که هدف از تاسیس آنها صرفا مبادرت به امور تجاری می باشد و برای انجام امور تجاری، از نظر میزان مسئولیت شرکاء و ساختار تشکیل و اداره آنها، بهترین گزینه برای انجام فعالیت های تجاری می باشند. شرکت های تجاری به دو نوع شرکت های تجاری داخلی و شرکت های تجاری خارجی تقسیم بندی می شوند که ذیلا بیان می گردد:

مبحث اول: شرکت های تجاری سوری

این شرکت ها، شرکت هایی هستند که در قالب یکی از شرکت های تجاری مصرح در قانون تجارت سوریه سهامی (مغفله)، تضامنی (همبستگی)، با مسئولیت محدود، شرکت توصیه) و تحت مقررات قانون تجارت سوریه در کشور سوریه تاسیس می شوند که پس از تاسیس بلافاصله فعالیت خود را آغاز می نمایند. این شرکت ها صرفا صلاحیت فعالیت در کشور سوریه را داشته و در صورت تمایل به فعالیت خارج از کشور سوریه باید در کشور های دیگر به عنوان یک شرکت خارجی شعبه خود را ثبت نموده و مجوز فعالیت اخذ نمایند.

تشریفات ثبت

همانگونه که سابقا بیان گردید، شرکت های تجاری سوری از نظر ساختار به شرکت های مسئولیت محدود، سهامی، تضامنی، نسبی و مدنی تقسیم بندی می شوند که در فصل دوم انواع این شرکت ها و مقررات مرتبط با هریک از آنها در خصوص نحوه ثبت بیان می گردد.

مبحث دوم: شرکت های تجاری خارجی

این شرکت ها به دو دسته (الف) شرکت های خارجی دارای شعبه سوری و (ب) شرکت های خارجی آفشور تقسیم بندی می شوند.

قسمت اول: شرکت های خارجی با شعبه سوری

این شرکت ها عبارتند از آندسته از شرکت های خارجی که از طریق تاسیس شعبه در کشور سوریه قصد انجام فعالیت های تجاری در کشور سوریه را دارند. این شرکت ها پس از ورود به سوریه ابتدا باید در این کشور به ثبت رسیده و دفتر مرکزی تاسیس نموده و سپس مجوز فعالیت اخذ نموده و پس از اخذ مجوز فعالیت، به عنوان شعبه ی یک شرکت خارجی فعالیت خود را آغاز نمایند.
حداقل سرمایه لازم برای ثبت شعبه یک شرکت خارجی در کشور سوریه 10 میلیون لیر سوری می باشد.

تشریفات ثبت شعبه سوری برای شرکت خارجی

اسناد مورد نیاز:

1- یک نسخه کپی برابر با اصل از شرکت نامه و اساسنامه شرکت
2- تاییدیه مجمع عمومی عادی یا هیات مدیره شرکت در خصوص لزوم تاسیس شعبه و دلایل آن
3- گواهی ثبت شرکت در دفتر ثبت شرکت های کشور مبداء
4- یک نسخه از نامه نمایندگی مدیر عامل
5- مدارک مالی شرکت که اثبات می نمایند، سرمایه شرکت کمتر از 10 میلیون لیر سوریه یا معادل آن نیست.
6- اطلاعات مالی آخرین سال مالی شرکت که توسط حسابرس قانونی تایید شده است.
7- نامه نمایندگی معرف نماینده حقوقی شرکت خارجی، برای پیگیری اقدامات ثبت شرکت.
8- تعهدنامه کتبی از شعبه شرکت در کشور سوریه مبنی بر ارائه بودجه سالیانه و گزارش سود و زیان فعالیتهای شرکت در کشور سوریه بعد از تایید وثبت آن توسط شرکت و حسابرس قانونی و چاپ آن در دو روزنامه رسمی.

مراجعی که باید صحت مدارک شرکت را تایید نمایند:

1- سازمان های ذی ربط دولت سوریه که ممکن است شخص اعتباری خارجی قبلا در آن ثبت شده باشد.

2- سفارت سوریه در کشور متبوع شرکت خارجی

3- وزارت امور خارجه سوریه

مواردی که ذکر آنها در درخواست ثبت شرکت الزامیست:

1- اسم و عنوان تجاری شعبه
2- تابعیت و محل تاسیس شعبه
3- شکل قانونی شعبه شرکت
4- آدرس دفتر مرکزی شرکت
5- نوع شعبه برای ثبت
6- اهداف آن در کشور سوریه
7- سرمایه آن اگر شرکت یا موسسه باشد، باستثنای شرکتهای غیرانتفاعی (غیر تجاری)
8- مرکز موقت شعبه یا دفتر
9- شعبه‌های دیگر در صورت وجود
10- نام مدیر کل و تابعیت و دفتر مرکزی آن در کشور سوریه
11- نام شخص دارای نمایندگی برای پیگیری مراحل ثبت در کشور سوریه
12- آدرس الکترونیکی شرکت
13- اطلاعات مفصل در خصوص شرکا و اعضای هیئت مدیره شرکت
14- نام حساب رس شرکت خارجی
15- نام بازرس شرکت

قسمت دوم : شرکت های آفشور خارجی

این شرکت ها برای فعالیت در کشور سوریه نیازی به ثبت ندارند و تاسیس دفتر نمایندگی و شعبه در کشور سوریه برای آنها الزامی نمی باشد ولی باید برای فعالیت تجاری در کشور سوریه از وزارت تجارت، مجوز فعالیت تجاری اخذ نمایند.

این شرکت ها برای اخذ مجوز فعالیت باید مدارک شرکت (اساسنامه، گواهی ثبت، آگهی ثبت، گواهی آخرین تغییرات و آگهی آخرین تغییرات شرکت) را که به تایید سفارت کشور سوریه در کشور محل ثبت شرکت

رسیده است، به همراه یک درخواست مجوز فعالیت به وزارت تجارت ارایه نمایند که وزارت تجارت پس از بررسی صحت مدارک موجود و احراز شخصیت قانونی شرکت بدون نیاز به تشریفات دیگری نسبت به ارایه مجوز فعالیت اقدام می نماید.

بخش دوم : شرکت مشترک

شرکتی که دولت یا یکی از سازمان ها و موسسات عمومی وابسته به دولت، در آن سهام دارند "شرکت مشترک" نامیده می شود. این شرکت ها شرکت هایی هستند که دارای دو جنبه خصوصی و دولتی هستند و به عبارت دیگر شرکت های نیمه دولتی نامیده می شوند. این شرکت ها عمدتا شرکت های تجاری می باشند که بخشی از سهام آنها توسط دولت یا موسسات عمومی خریداری شده و دولت به دلایل سیاسی یا اقتصادی سعی در حضور در مجامع عمومی این شرکت ها و مداخله در فرایند اداره این شرکت ها را دارد.

شرکت های مشترک از آنجایی که دارای دو وجه خصوصی و دولتی هستند و در ابتدا برای فعالیت های تجاری توسط افراد غیر دولتی تشکیل شده اند و سپس دولت به آن اضافه شده است، عمدتا دارای ساختارهای شرکت های سهامی یا با مسئولیت محدود هستند و تحت این دو قالب تشکیل می شوند، زیرا همانگونه که بیان گردید مناسب ترین ساختار برای انجام فعالیت های تجاری با مسئولیت غیر تضامنی، توسط اشخاص غیر دولتی، ساختار موجود در شرکت های سهامی و با مسئولیت محدود می باشد.

تشریفات ثبت:

تشریفات ثبت این شرکت ها ، همان تشریفات ثبت شرکت های تجاری (خصوصا با مسئولیت محدود و تضامنی) می باشد که در فصل دوم ذیل هر شرکت بیان خواهد شد.

نکته: گاهی دولت پس از ثبت شرکت های مذکور، بخشی از سهام آنها را خریداری می کند که در این صورت در خصوص تشریفات ثبت این شرکت ها طبق روال جاری اقدام می گردد. گاهی نیز دولت خود در ابتدای ثبت این شرکت ها به دنبال ثبت یک شرکت مشترک است که در این صورت دفتر ثبت شرکت ها مکلف است برای این شرکت ها پرونده ثبتی جداگانه افتتاح نموده و مشخصات شرکت و موضوع فعالیت و میزان سرمایه ای که دولت به این شرکت اختصاص داده است را برای سرمایه گذاران و یا هیات موسس و کسانی که قصد شراکت در این شرکت با همکاری دولت دارند، در اختیار اشخاص خصوصی قرار دهد.

بخش سوم : شرکت سهامی دولتی

این شرکت ها شرکت هایی هستند که توسط دولت و در قالب شرکت های سهامی تشکیل می شوند. از آنجایی که شرکت های سهامی قویترین و کامل ترین ساختار را در خصوص تشکیل و اداره و انحلال شرکتها دارا می باشند، دولت برای ایجاد شرکت های تماما دولتی صرفا از این ساختار استفاده می کند. از سوی دیگر از آنجایی که هدف اصلی از تاسیس این شرکت ها توسط دولت، فعالیت های تصدی گری(انتفاعی) می باشد، ساختار شرکت های سهامی و با مسئولیت محدود بهترین قالب برای انجام فعالیت های تجاری می باشد. از دیگر دلایلی که دولت برای تاسیس شرکت صرفا از ساختار شرکت های سهامی استفاده می کند این است که در صورتی که بخواهد این شرکت ها را به بورس عرضه نموده یا پذیره نویسی انجام داده و از عموم مردم در راستای تقویت شرکت سرمایه جذب نماید، شرکت های سهامی بهترین ساختار را داشته و در این خصوص از شرکت های با مسئولیت محدود کامل تر و جامع تر می باشند و با فرایند های مشارکت عمومی سازگارتر می باشند. این شرکت ها تحت مقررات و قوانین و احکام شرکتهای سهامی (پنهان) فعالیت می کنند که عمدتا خزانه دولت یا چند سازمان عمومی مالک همه سهام آن می باشند. از آنجایی که این شرکت ها تماما دولتی بوده و در راستای مصالح دولت تشکیل شده اند، عرضه سهام آنها نیز بدون موافقت هیئت دولت ممنوع می باشد.

تشریفات و نحوه ثبت شرکت های سهامی دولتی:

ثبت این شرکت ها مطابق شرایط و تشریفات ثبت شرکت های سهامی انجام می گیرد که در فصل دوم به آن اشاره می گردد. در واقع دولت باید برای تاسیس این شرکت ها، همانند اشخاص حقیقی و تجار، به دفتر ثبت شرکت ها مراجعه نموده و تمامی تشریفات مربوط به ثبت این شرکت ها را به صورت شکلی رعایت نماید. اداره این شرکت ها نیز مطابق مقررات قانون شرکت های تجاری بوده و تفاوتی با شرکت های سهامی در بخش خصوصی ندارد.

بخش چهارم : شرکتهای مناطق آزاد

این شرکت ها شرکت هایی هستند که دفتر مرکزی آنها در یکی از مناطق آزاد جمهوری عربی سوریه می باشد و در ابتدا نیز در دفتر ثبت شرکت های موجود در مناطق آزاد ثبت شده اند. در واقع این شرکت ها، شرکت هایی هستند که موسسان آنها برای استفاده از مزایای تجاری موجود در مناطق آزاد، آنها را در این مناطق به ثبت می رسانند. این شرکت ها تجاری بوده و هدف آنها صرفا کسب منافع اقتصادی توسط اشخاص غیر دولتی می باشند.

از آنجایی که هدف این شرکت ها صرفا انجام فعالیت های تجاری با کمترین مسئولیت، در مناطق آزاد می باشد، عمدتا در قالب شرکت مسئولیت محدود یا شرکت سهامی خاص (مغفله) تاسیس می شوند.

نکته: در خصوص نوع شرکت هایی که در مناطق آزاد تشکیل می شوند، قانون تجارت سوریه صرفا به شرکت های سهامی خاص، تضامنی، مسئولیت محدود و نسبی اشاره نموده است و اسمی از شرکت سهامی عام نبرده است که این می تواند حمل بر ممنوعیت تاسیس این شرکت ها در مناطق آزاد یا لزوم اخذ مجوز از وزارت تجارت برای ثبت این شرکت ها در مناطق آزاد داشته باشد.

مبحث اول: مزایای سرمایه گذاری و ثبت شرکت در مناطق آزاد سوریه

1- معافیت کامل شرکتها و سرمایه گذاران کلیه مالیات ها و عوارض دولتی .

نکته: شرکت ها باید به ازای هر مترمربع از اراضی مناطق آزاد که برای دفتر فعالیت انتخاب می کنند هر ماه 25 دلار به عنوان عوارض فعالیت در مناطق آزاد تجاری، به دولت سوریه بپردازند.

2- آزادی انتقال سرمایه خارجی به مناطق آزاد برای سرمایه گذاری در این مناطق و برعکس و آزادی انتقال سود حاصل از سرمایه گذاری ها به خارج از سوریه

3- آزادی استفاده از نیروی انسانی سوری یا خارجی در پروژه هایی که در مناطق آزاد اجرا می شوند.

4- اعطای گواهینامه تولید در منطقه آزاد سوریه، برای محصولات تولید شده در مناطق آزاد و تأیید اعتبار فاکتورهای کالاهای تولید شده یا انبار شده در منطقه آزاد (در صورت ارسال به سایر مناطق)

5- تأمین زیرساخت برای پروژه های مستقر در مناطق آزاد توسط خود دولت (آب - برق – تلفن- فاضلاب - جاده - نگهبانی).

6- آزادی تهیه مصالح ساختمانی ، ماشین آلات و تجهیزات برای پروژه های اجرایی در مناطق آزاد، از داخل یا خارج از کشور سوریه

7- اجازه واگذاری حق سرمایه گذاری در پروژه های موجود، از یک سرمایه گذار به سرمایه گذار دیگر.

8- سهولت جابجایی کالاها در مناطق آزاد (واگذاری - انتقال از مکانی به مکآن دیگر) یا از یک منطقه آزاد به منطقه آزاد دیگر.

9- آزادی افتتاح حساب به ارزهای خارجی برای سرمایه گذاران مناطق آزاد.

10- اعطای مجوز تجاری یا صنعتی به سرمایه گذاران و نیز ثبت آرم ها و مارک های تجاری یا صنعتی برای آنها و حمایت تجاری از سرمایه گذاران و اعطای مجوز تأسیس و ثبت شرکتها در مناطق آزاد (بدون محدودیت ها و تشریفات مرتبط با مناطق داخلی)

11- جبران یا بخشایش هزینه های رقابت تجاری برای سایت ها یا شرکت هایی که در مناطق آزاد سرمایه گذاری می کنند.

12- تهیه انبارهای عمومی مجهز به کلیه خدمات جهت دریافت و ذخیره کالاها برای تولید کننده گان و تجار به نحوی که آنها نیز می توانند از مزایایی که به سرمایه گذاران مناطق آزاد اعطا می شود بهره مند شوند.

13- جواز تولید مواد اولیه خام صنعتی در مناطق آزاد و صادرات آن در چارچوب مقررات قانون تجارت سوریه

14- عدم قابلیت اجرای مقررات مربوط به توقیف اموال یا تصرف حاکمیتی اموال، در خصوص اموال و مستحدثات موجود در مناطق آزاد مگر اینکه تصرف حاکمیتی یا توقیف اموال مستند به یک حکم قضایی باشد که در آن صراحتا لزوم توقیف اموال سرمایه گذاران موجود در مناطق آزاد ذکر شده باشد.

15- سرمایه گذار می تواند از وسایل ترانزیتی موجود در کشور سوریه، برای انجام فعالیت هایی که در مناطق آزاد انجام می دهد استفاده نماید، به شرطی که از آن تاسیسات و وسایل ترانزیتی به نحو صحیح استفاده شود.

16- اجازه ورود کالاهای خارجی و عربی از هر نوع و از هر مبدأ یا منبعی به مناطق و بازارهای آزاد و صادرات آنها به منطقه غیر گمرکی بدون اینکه مشمول مقررات تجارت خارجی باشد به نحوی که از کلیه عوارض و مالیات ها معاف می باشند. (به جز کالاهایی که مشمول مقررات تحریم اقتصادی هستند و همچنین سلاح ، مواد مخدر و سایر مواد قابل اشتعال یا قابل احتراق)

17- اجازه ورود کالاهای موجود در مناطق آزاد به جمهوری عربی سوریه برای مصرف داخلی، با رعایت قوانین و مقررات موجود.

18- کالاهای خارجی که مجوز تولید یا مونتاژ در سوریه را کسب کرده اند، می توانند با رعایت قوانین و مقررات تجارت خارجی در جمهوری عربی سوریه، از مناطق آزاد، وارد سوریه شده و در آنجا انبار شده، به تولید انبوه رسیده و به فروش برسند.

19- استفاده از ماشین آلات و تجهیزات خارجی که ممکن است در مناطق آزاد برای فعالیت های اقتصادی یا سرمایه گذاری به کار گرفته شوند، معاف از عوارض گمرکی و مالیاتی می باشد.

20- کشتی های ملی و خارجی که در مناطق آزاد فعالیت می کنند می توانند بدون محدودیت از هر تجهیزات خارجی که بخواهند استفاده نموده و تجهیز شوند.

21- سرمایه گذاران و نیز تولیدکننده گان و تجار غیر سرمایه گذار می توانند بدون محدودیت کالاهای مربوط به تجارت خود را در انبار های عمومی نگهداری نمایند.

مبحث دوم: تشریفات ثبت شرکت های مناطق آزاد

قانون تجارت سوریه در خصوص نحوه ثبت این شرکت ها مقرره ی خاصی ندارد و صرفا عنوان نموده است: "اشخاصی که قصد تاسیس یک شرکت در مناطق آزاد دارند می بایست به دبیرخانه ثبت شرکت های موجود در مناطق آزاد مراجعه نموده و با ارایه مدارک شرکت مورد نظر، نسبت به ثبت آن اقدام نمایند".

آنچه از این تعبیر می توان دریافت این است که تشریفات ثبت شرکت ها در مناطق آزاد، تفاوتی با تشریفات ثبت شرکت ها در سایر مناطق سوریه ندارد و برای ثبت هر شرکتی در منطقه آزاد، می بایست تشریفاتی را که قانون شرکت ها برای ثبت آن شرکت خاص در مناطق غیر آزاد سوریه مقرر نموده است، برای ثبت شرکت در مناطق آزاد نیز رعایت نمائیم و تنها تفاوت در پروسه ثبت این است که برای ثبت این شرکت ها باید به خود مناطق آزاد مراجعه نموده و به دبیرخانه ثبت شرکت های مستقر در آن مناطق درخواست ثبت خود را ارایه نمائیم.

بخش پنجم : شرکت هولدینگ

این شرکت ها عبارتند از شرکت های مادر که دارای یک مرکز اصلی و چندین زیر بخش می باشند. در واقع این شرکت ها از یک شرکت مادر و چند شرکت تابعه زیر بخش آن شرکت مادر، تشکیل شده اند. در هولدینگ ها شرکت مادر یک شرکت سهامی (عام یا خاص) می باشد که این شرکت سهامی خود دارای شرکت های تابعه مختلف با ساختارهای متفاوت می باشد. در خصوص نوع شرکت هایی که شرکت هولدینگ می تواند در اختیار بگیرد قانون شرکت ها صرفا به شرکت با مسئولیت محدود و شرکت سهامی خاص اشاره نموده است. یعنی شرکت های تابعه یا وابسته به هولدینگ صرفا از نوع سهامی یا مسئولیت محدود می باشند و قانونگذار در خصوص شرکت تضامنی و نسبی محدودیت قایل شده و به شرکت هولدینگ اجازه در اختیار گرفتن چنین شرکت هایی را نمی دهد. شرکت هایی که زیر مجموعه این شرکت مادر یا هولدینگ قرار می گیرند، چند قسم می باشند. برخی از آنها شرکت هایی هستند که حداقل، اکثریت 51 درصد سهام آنها متعلق به شرکت مادر می باشد که به این

شرکت ها شرکت های "تابعه" گفته میشود. برخی دیگر این شرکت ها شرکت هایی هستند که صرفا بخشی از اقلیت سهام آنها به شرکت مادر تعلق دارد که به آنها شرکت های "وابسته" گفته می شود. بدیهی است که تفاوت عمده شرکت های وابسته با شرکت های تابعه در این است که اختیار عمده اداره شرکت و تصمیم گیری در شرکت های تابعه متعلق به شرکت مادر می باشد که اکثریت 51 درصد سهام آن یا بیشتر را دارا می باشد. به هرحال نحوه ارتباط و تعامل شرکت های تابعه و وابسته با شرکت هولدینگ بستگی به میزان سهام و ساختار شرکت های تابعه دارد که در ساختارهای قانونی مختلف متفاوت است.

نکته ای که در خصوص شرکت های هولدینگ قابل اهمیت است، اینست که معمولا هدف یک شرکت هولدینگ از تاسیس شرکت های زیر مجموعه با اکثریت سهام یا در اختیار گرفتن سهام شرکت های تابعه و وابسته به موضوع فعالیت و نوع فعالیت آنها باز می گردد. توضیح اینکه شرکت های هولدینگ برای اینکه بتوانند در موضوعات مختلف تجاری و بازرگانی به صورت خاص و تخصصی و تحت شرکت های جداگانه فعالیت نمایند، اقدام به تاسیس مجموعه شرکت های تخصصی با موضوع فعالیت های مجزا تحت مدیریت نهایی یک شرکت می نمایند که این خود در حقوق تجارت دارای مزایای متعددی می باشد که در این اختصار قابل تشریح نمی باشد.

نکته: حداقل سرمایه لازم برای ثبت این شرکت ها در کشور سوریه یک میلیارد لیر سوری می باشد.

- **تشریفات ثبت:**

مقررات قانون شرکت های سوریه در خصوص تشریفات ثبت این شرکت ها تصریح خاصی ندارد و صرفا به تعریف این شرکت ها و توصیف وضعیت آنها و سرمایه مورد نیاز و نحوه ارتباط این شرکتها با شرکت های زیر مجموعه اشاره نموده است. لذا از این امر می توان نتیجه گرفت که تشریفات ثبت این شرکت ها بر اساس ساختار این شرکت ها همان تشریفات ثبت شرکت های سهامی می باشد. در واقع شرکت های هولدینگ شرکت های سهامی هستند که به صورت هولدینگ درآمده و چند شرکت را در اختیار می گیرند . از این حیث قانون شرکت های سوریه تشریفات ثبت شرکت های هولدینگ را از شرکت های سهامی جدا ننموده و در این خصوص صرفا به تشریفات ثبت شرکت های سهامی اکتفا نموده است که این شرکت سهامی، پس از ثبت چند شرکت دیگر را در اختیار می گیرد.

بخش ششم : شرکت آفشور (offshore company)

این شرکت، شرکتی با مسئولیت محدود می باشد که طبق اساسنامه آن، وظیفه آن، بستن قراردادها و انجام فعالیت های تجاری در بیرون از مرز کشور است و دارای حق انجام فعالیت داخل مرز کشور سوریه نمی باشد. توضیح اینکه شرکت های آفشور شرکت هایی می باشند که در قالب شرکت با مسئولیت محدود تشکیل می شوند ولی حق فعالیت در داخل کشور سوریه را ندارند ولی پس از ثبت می توانند در سایر کشور هایی که سیستم حقوقی شرکت آفشور را در قانون تجارت خود تصویب نموده اند، بدون نیاز به ثبت یک شعبه خارجی و پرداخت هزینه های متعدد دولتی و تاسیس دفتر مرکزی در کشور خارجی، به صرف اخذ مجوز فعالیت، آزادانه در آن کشور به فعالیت های تجاری بپردازند. در واقع هدف از تاسیس این شرکت ها در کشورهایی که این سیستم حقوقی را پذیرفته اند، تجارت آزادانه و فارغ از قید و بند تجار آن کشورها، در فضای بین الملل می باشد. در واقع طبق سیستم معمول تجارت بین الملل اگر یک شرکتی بخواهد در کشور دیگری جدای از کشوری که در آن ثبت شده است مبادرت به فعالیت تجاری نماید، ابتدا باید یک شعبه خارجی خود را در آن شرکت ثبت کند که ثبت این شرکت مستلزم درخواست ثبت، تاسیس دفتر مرکزی، تملک دارایی های لازم در کشور متبوع، اختصاص حداقل سرمایه به میزان مورد نیاز، پرداخت عوارض دولتی و حکومتی، اخذ مجوز فعالیت و ... می باشد که فرایند بسیار وقت گیری می باشد. این در حالیست که شرکت آفشور دارای محدودیت های ذکر شده نبوده و به صرف ورود به یک کشور به عنوان یک شرکت قانونی و رسمی بدون نیاز به ثبت یک شعبه خارجی، می تواند به صرف اخذ یک مجوز فعالیت از وزارت تجارت، مبادرت به انجام فعالیت های تجاری نماید. از دیگر مزایای شرکت های آفشور تشریفات بسیار راحت و سریع برای ثبت آنها می باشد به نحوی که حداکثر در یک هفته این شرکت ها قابل ثبت و شروع فعالیت تجاری هستند.

نکته 1 : همانطور که سابقا بیان گردید، شرکت های آفشور برای فعالیت تجاری در سایر کشورها تاسیس می شوند و در کشوری که ثبت می شوند حق فعالیت تجاری ندارند. به عنوان مثال تاجری که قصد دارد در کشور سوریه تحت یک شرکت آفشور به صورت آزادانه فعالیت تجاری انجام دهد به نحوی که نیاز به ثبت یک شعبه خارجی و صرف دو ماه زمان و ... نباشد، می تواند طی چند روز یک شرکت آفشور در کشور عمان ثبت نموده و با آن شرکت، در کشور سوریه فعالیت های تجاری انجام دهد. از سوی دیگر اگر همین تاجر بخواهد در کشور لبنان فعالیت تجاری انجام دهد، نمی تواند با شرکت آفشور ثبت شده در لبنان این فعالیت ها را انجام دهد و می بایست یک شرکت آفشور در کشور سوریه یا عمان تاسیس نموده و با آن شرکت در کشور لبنان فعالیت تجاری انجام دهد.

نکته 2 : تشریفات اداره یا انحلال آنها از شرکت های سهامی یا تضامنی بسیار آسان تر می باشد.

نکته 3 : شرکتهای آفشور می‌توانند در داخل کشور محل تاسیس دفتر داشته باشند اما حق تملک دارایی‌های ثابت داخل کشور ندارد. در عوض در سایر کشورهایی که مبادرت به فعالیت تجاری می نمایند می توانند دارایی های مورد نیاز خود را تملک نمایند.

نکته 4 : همه قوانین و احکام شرکتهای مسئولیت محدود بر روی شرکتهای خارجی (آفشور) حاکم بوده و این شرکت ها می بایست دقیقا منطبق با مقررات شرکت های با مسئولیت محدود مبادرت به فعالیت تجاری نمایند.

نکته 5 : سرمایه مورد نیاز برای ثبت یک شرکت آفشور در کشور سوریه، 5 میلیون لیر می باشد.

تشریفات ثبت:

- درخواست ثبت شرکت: همراه با اساسنامه بر اساس فرم مورد تایید وزارت‌خانه
- کارت شناسائی برای موسسان سوری و گذرنامه برای افراد خارجی
- معرفی نامه برای مدیران شرکت در صورتی که در اساسنامه مشخص نشده باشند.
- نامه نمایندگی تایید شده توسط شرکت، در صورتی که تاسیس شرکت توسط نماینده باشد.
- مجوز سازمان های ذی ربط در صورتی که هدف شرکت نیاز به مجوزات خاص داشته باشد.

بخش هفتم : شرکت مدنی

شرکتی مدنی، شرکتی است که هدف یا تخصص آن مدنی باشد و از قوانین و احکام قانون مدنی پیروی می کند.

تشریفات ثبت:

این شرکت ها صرفا با توافق افراد ایجاد می شوند و برای آنها شخصیت حقوقی مستقل و تجاری ایجاد نمی گردد که نیاز به ثبت داشته باشند.

مشارکت های جوینت ونچری و پروژه ای که به استناد یک توافق نامه جوینت ونچر یا کنسرسیوم ایجاد شده و برای اجرای یک پروژه امضاء می شوند، از همین نوع شرکت های مدنی هستند زیرا به صرف انعقاد یک جوینت ونچر، شخصیت حقوقی جداگانه ای ایجاد نمی گردد.

فصل دوم: انواع شرکت ها از نظر ساختار تشکیل و اداره شرکت

بخش اول : شرکت تضامنی (همبستگی)

این شرکت، شرکتی می باشد که از شراکت دو یا چند نفر تشکیل می شود، به نحوی که دو یا چند نفر برای انجام یک موضوع تجاری و فعالیت مشخص به نحو تضامن و با مسئولیت کامل تجاری فعالیت می نمایند. از آنجایی که در این شرکت ها هر شریک نسبت به دیون و تهدات مالی شرکت مسئولیت تام و تضامنی دارد، اعضای شرکت باید دارای صلاحیت کامل و اهلیت کامل حقوقی و تجاری از قبیل بلوغ، رشد و عدم سفاهت و نیز اهلیت تجاری (عدم ورشکستگی و ...) باشند. در واقع در این شرکت ها هر یک از شرکاء به صرف عضویت در شرکت، تاجر محسوب شده و فعالیت های آن فرد در حدود موضوع شرکت، فعالیت تجاری تلقی شده و مشمول مقررات حقوق تجارت می باشد. در این شرکت ها از آنجایی که مسئولیت هریک از شرکاء تام و به میزان تمامی تعهدات و بدهی های شرکت می باشد، این شرکت زمانی ورشکسته می شود که هیچ یک از شرکاء توان پرداخت بدهی های شرکت را نداشته و خودشان ورشکست شده باشند، لذا این شرکت ها تا زمانی که همه شرکای آنها ورشکست نشوند قابلیت ادامه حیات تجاری دارند و ورشکستگی شرکت با ورشکستگی شرکا ارتباط تام دارد. از سوی دیگر، ورشکستگی هر یک از شرکا می تواند منجر به ورشکستگی شرکت گردد، به نحوی که اگر شریک مزبور را از شرکت خارج ننموده و یا سرمایه او جایگزین نگردد و این امر منجر به از دست رفتن بخشی از سرمایه شرکت شود، این امر می تواند منجر به ورشکستگی یا انحلال شرکت گردد.

نکته : حداقل سرمایه لازم برای ثبت یک شرکت تضامنی (همبستگی) در کشور سوریه 5 میلیون لیر سوریه می باشد.

مبحث اول: تشریفات ثبت

قسمت اول: نحوه ثبت

شرکای شرکت می بایست درخواست ثبت شرکت را به همراه یک کپی از قرارداد شرکت به دفتر ثبت شرکت ها ارائه بدهند. درخواست ثبت و قرارداد شرکت می‌بایست توسط همه شرکا و در حضور مسئول ثبت در دفتر ثبت شرکت ها به امضا برسد.

درخواست ثبت شرکت می‌بایست شامل موارد ذیل باشد:

آدرس شرکت – اسامی شرکا و تابعیت آنها – موضوع شرکت – نوع شرکت – مرکز شرکت و شعبه های آن – سرمایه شرکت و سهم هر کدام از شرکا – مدت شرکت - اسامی مدیران و نمایندگان آنها.

قسمت دوم: مشخصات قرارداد شرکت

قرارداد شرکت شامل مشخصات ذیل می باشد:

آدرس شرکت – نوع شرکت – اسامی شرکا و تابعیت آنها – موضوع شرکت – مرکز شرکت و شعبه های آن – سرمایه شرکت و سهم شرکا و روش پرداخت این سهم ها – تاریخ تاسیس شرکت و مدت آن – روش مدیریت شرکت و اسامی نمایندگان و حدود صلاحیت آنها – تعداد افراد هیئت مدیره و اکثریت مورد نیاز برای تصمیم‌گیری – سال مالی شرکت و مکانیزم تقسیم سود و پرداخت هزینه ها – روش حل اختلافات در شرکت.

- مسئول دفتر ثبت موظف است دو روز پس از دریافت درخواست ثبت و تایید مدیر آن در خصوص تحقق شروط، گواهی ثبت شرکت را به درخواست‌کنندگان تحویل بدهد.
- در صورت عدم تکمیل همه اسناد مورد نیاز برای ثبت شرکت یا عدم همخوانی قرارداد شرکت با مقررات کشور سوریه، مسئول دفتر ثبت می‌تواند در مدت قانونی درخواست ثبت را رد کند و تخلفات موجود را به شرکا اعلام کند. شرکا می توانند در طی مدت 30 روز از تاریخ ابلاغ، به تصمیم مسئول ثبت اعتراض کنند و در صورت عدم توجه به اعتراض، هر کدام از شرکا می‌تواند اعتراض خود را به وزرات‌خانه یا دادگاه ذی ربط ارجاع کند.
- درخواست امضا شده تغییرات پیشنهادی قرارداد شرکت همراه با نسخه اصلی قرارداد توسط شرکا به مسئول ثبت پرونده یا جانشین وی ارائه می‌شود.

مبحث دوم: نحوه اداره شرکت

قسمت اول: مدیریت شرکت

افرادی که در شرکت های تضامنی به عنوان مدیر انتخاب می شوند باید دارای صلاحیت های عمومی اخلاقی و شخصیتی باشند به نحوی که دارای سوء پیشینه کیفری و جنحه و جرم نبوده و از بلوغ نیز برخوردار بوده و در امور مالی به رشد رسیده باشند و دچار جنون ادواری یا سفه (سفاهت) نیز نباشند. در این شرکت ها، شرکاء می توانند یک یا چند نفر را (در صورتی که اساسنامه ممنوع نکرده باشد) برای مدیریت امور اجرایی و مالی شرکت انتخاب نمایند که ممکن است از خود شرکاء باشند یا از افراد غیر شریک باشند. ممکن است شرکت صرفا یک نفر را به عنوان مدیر عامل انتخاب نمایند که در این صورت برخی از اختیارات حقوقی و مالی برای امضای اسناد تعهد آور شرکت را به صورت استقلالی یا با تایید برخی از شرکاء به او می دهند. گاهی نیز ممکن است چند نفر به عنوان مدیران شرکت انتخاب شوند. در این صورت ممکن است افراد مذکور مجتمعا انتخاب شده باشند، یعنی صرفا صلاحیت تصمیم گیری به اجماع را در خصوص تعهدات شرکت دارا باشند و یا اینکه منفردا انتخاب شده باشند و هر یک به تنهایی صلاحیت تصمیم گیری و اقدام در خصوص موضوعات مربوط به اداره حقوقی و مالی شرکت را داشته باشد.

البته در فرض اخیر اگر دو نفر مدیر جداگانه در خصوص یک موضوع اقدام نمایند، اقدام و تصمیم اتخاذ شده توسط فردی که زودتر اقدام کرده است دارای اعتبار خواهد بود.

قسمت دوم: مجامع

این شرکت دارای دو مجمع عمومی عادی و فوق العاده می باشد. شرکاء در صورت تمایل و در صورتی که اساسنامه منعی نداشته باشد می توانند مجمع هیات مدیره را نیز تشکیل دهند که اعضای آن توسط مجمع عمومی انتخاب شده و بسته به اختیاراتی که از مجمع عمومی دریافت می کنند، ممکن است با اکثریت عددی و مطلق آراء نسبت به موضوعات اتخاذ تصمیم نمایند. مجمع عمومی عادی با حضور اکثریت عددی سهامداران تشکیل می گردد و تصمیمات این مجمع در صورتی که به تصویب اکثریت دارندگان سرمایه شرکت برسد، معتبر خواهد بود. جلسات مجمع عمومی فوق العاده در خصوص تصمیمات مهم شرکت از قبیل تغییر اساسنامه و تابعیت و سایر مواردی که به تغییر اساسنامه مربوط می شوند، با حضور تمامی شرکاء رسمیت می یابد. تصمیمات این مجمع نیز در صورت تصویب تمامی شرکاء و به اتفاق آراء رسمیت می یابد.

بخش دوم : شرکت نسبی (توصیه)

شرکتی می باشد که حداقل یکی از شرکای آن شریک تضامنی (همبستگی) باشد و بقیه شرکاء، شریک توصیه باشند.

شریک تضامنی (همبستگی) فردی است که دارایی شخصی اش را تضمین بازپرداخت دیون شرکت قرار داده است و مسئولیت انجام تعهدات شرکت را بر عهده می‌گیرد.

شریک نسبی (توصیه): فردی می باشد که بخشی از سرمایه شرکت را به صورت با مسئولیت محدود تامین نموده ولی حق مشارکت در مدیریت شرکت ندارد و به اندازه سهم خود از سرمایه شرکت، در قبال دیون و تعهدات شرکت پاسخگو می باشد.

مبحث اول: تشریفات ثبت

تشریفات ثبت این شرکت ها دقیقا همان تشریفات ثبت شرکت های تضامنی می باشدف زیرا بار اصلی دیون و تعهدات شرکت را شرکای تضامنی متحمل می شوند و ذات این شرکت ، یک شرکت تضامنی می باشد که برخی از شرکاء تضامنی نیستند.

مبحث دوم: نحوه اداره شرکت

قسمت اول: مدیریت شرکت

در این شرکت ها همانطور که گفته شد، دو دسته شریک وجود دارد. برخی از شرکاء شریک تضامنی هستند و برخی دیگر شریک نسبی با مسئولیت محدود هستند که مسئولیت آنها صرفا به میزان سرمایه و سهم آنها در شرکت می باشد. طبق قانون تجارت کشور سوریه، شرکای نسبی حق دخالت در اداره شرکت را ندارد و اداره شرکت فقط متعلق به شرکای تضامنی می باشد. در همین راستا شرکای تضامنی نیز می توانند نسبت به استخدام مدیر یا مدیرانی برای اداره امور شرکت اقدام نمایند. افرادی که توسط شرکای تضامنی به عنوان مدیر انتخاب می شوند باید دارای صلاحیت های عمومی اخلاقی و شخصیتی لازم باشند و در امور مالی به رشد رسیده باشند و دچار جنون ادواری یا سفه (سفاهت) نباشند. در این شرکت ها شرکاء می توانند یک یا چند نفر را (در صورتی که اساسنامه ممنوع نکرده باشد) برای مدیریت امور اجرایی و مالی شرکت انتخاب نمایند که ممکن است از خود شرکاء باشند یا از افراد غیر شریک باشند. ممکن است شرکای تضامنی صرفا یک نفر را به عنوان مدیر عامل انتخاب نمایند که در این صورت برخی از اختیارات حقوقی و مالی برای امضای اسناد تعهد آور شرکت را به صورت استقلالی یا با تایید برخی از شرکاء به او می دهند. گاهی نیز ممکن است چند نفر به عنوان مدیران شرکت انتخاب شوند. در این صورت ممکن است افراد مذکور مجتمعا انتخاب شده باشند، یعنی صرفا صلاحیت تصمیم گیری به اجماع را در خصوص تعهدات شرکت دارا باشند و یا اینکه منفردا انتخاب شده باشند و هر یک به تنهایی صلاحیت تصمیم گیری و اقدام در خصوص موضوعات مربوط به اداره حقوقی و مالی شرکت را داشته باشد. در فرض اخیر اگر دو نفر مدیر جداگانه در خصوص یک موضوع اقدام نمایند اقدام و تصمیم اتخاذ شده توسط فردی که زودتر اقدام کرده است دارای اعتبار خواهد بود.

قسمت دوم: مجامع شرکت

در این شرکت ها شرکای تضامنی می توانند نسبت به تشکیل هیات مدیره با حضور خود آنها یا نمایندگانشان اقدام کنند که شرایط مربوط به آن در اساسنامه پیش بینی می گردد. در این شرکت ها مجمع عمومی عادی صرفا با حضور سهامداران تضامنی رسمیت یافته و سهامداران غیر تضامنی در این شرکت ها حق رای ندارند. جلسه مجمع عمومی عادی با حضور اکثریت عددی شرکاء تضامنی رسمیت یافته و تصمیمات شرکت با رای اکثریت دارندگان سرمایه شرکت اتخاذ می گردد، مگر اینکه اساسنامه مورد دیگری مقرر نموده باشد. در این خصوص مقررات مصرح در اساسنامه اهمیت زیادی دارد، زیرا ممکن است سرمایه تمامی شرکای تضامنی برای اتخاذ آراء به نصف سرمایه شرکت نرسد و قابلیت رای گیری و اتخاذ آراء به روش پیش گفته محقق نگردد. مجمع عمومی فوق العاده نیز با حضور تمامی شرکای تضامنی و نسبی رسمیت می یابد و تصمیمات مربوط به تغییر اساسنامه از

قبیل سرمایه شرکت، تابعیت، ادغام، انحلال و ... با اتفاق آرای تمامی شرکای تضامنی و نسبی اتخاذ می گردد مگر اینکه اساسنامه خلاف این را مقرر نموده باشد.

بخش سوم : شرکت با مسئولیت محدود

شرکتی است که حداقل از دو شریک تشکیل می شود و مسئولیت هر کدام از شرکاء به میزان سهمشان از سرمایه شرکت می باشد. این شرکت می‌تواند دارای سهامدار باشد و در این حالت "شرکت یک نفره" نامیده می شود.

حداقل سرمایه لازم برای ثبت یک شرکت با مسئولیت محدود در کشور سوریه 5 میلیون لیر سوری می باشد.

البته در صورتی که فردی بخواهد، میتواند شرکت با مسئولیت محدود یک نفره نیز تاسیس نماید که آن شرکت، قواعد و مسئولیت هایی سنگین تر از شرکت با مسئولیت محدود دارد و حداقل سرمایه لازم برای ثبت این نوع شرکت ها، 10 میلیون لیر سوریه می باشد.

مبحث اول: تشریفات ثبت شرکت با مسئولیت محدود

قسمت اول: تشریفات ثبت

1- موسسان شرکت درخواست تصویب اساسنامه شرکت با مسئولیت محدود را پس از پرداخت هزینه های مربوطه و تایید مدارک و امضای آنها توسط کارمند وزارت دادگستری به وزارت تجارت ارائه می دهند.

درخواست تصویب اساسنامه شامل اطلاعات ذیل می باشد:

أ- اسامی موسسان و تابعیت آنها و سهم هر کدام در سرمایه شرکت و محل اقامت وی.

ب- اسم شرکت و هدف و نوع و مدت و سرمایه آن و مدت زمان بازگشت سرمایه و مرکز و شعبه‌های شرکت.

ج- گزارش توضیحی از میزان سهام شرکت و درصد سهام هر شریک

2- نامه اعطای نمایندگی به یک نفر یا بیشتر برای امضای اساسنامه شرکت و پیگیری کارهای تاسیس آن.

3- درخواست تاسیس شرکت به پیوست اساسنامه شرکت و نامه معرفی مدیران آن و حسابرسان و گزارش مبلغ سرمایه و مدت بازگشت مبلغ سرمایه

4- اساسنامه شرکت باید شامل موارد ذیل باشد:

A. اسم شرکت و نوع و مدت و هدف و دفتر مرکزی آن

B. مبلغ سرمایه شرکت و روش بازگشت آن
C. روش مدیریت شرکت و مرز صلاحیت مدیران در رابطه با اخذ وام و فروش دارایی‌های شرکت و رهن آن و بخشیدن امتیازات و مجوزات آن و اعطای گارانتی
D. روش حسابرسی شرکت و تقسیم سود و زیان

قسمت دوم: الزامات تایید اساسنامه شرکت

1- هفت روز پس از تاریخ ثبت درخواست تایید اساسنامه شرکت ، وزیر یا نماینده وی دستور تایید شرکت صادر می نماید و در صورت وجود نقایص و عدم رفع نقایص در مهلت تعیین شده، وزارتخانه می‌تواند درخواست تایید اساسنامه را رد کند.
2- موسسین نمیتوانند تا 30 روز پس از تاریخ وصول ابلاغیه وزارت، نسبت به تصمیم اتخاذ شده اعتراض کنند و در صورت عدم قبول اعتراض، موسسان می‌توانند اعتراض خود را نسبت به تصمیم وزارت به دادگستری ارجاع دهند که دادگاه می بایست طی مدت 30 روز حکم خود را صادر کند.
3- در طی مدت 30 روز پس از تایید آیین‌نامه، موسسان یا نمایندگان آنها می بایست اساسنامه شرکت، نامه معرفی مدیران و حسابرسان، رسیدهای پرداخت‌های بانکی، ابلاغیه مدیران در خصوص احراز صلاحیت مدیریت و رسید چاپ و انتشار تصمیم وزارت در خصوص اساسنامه در روزنامه رسمی را پیش مسئول دفتر ثبت بسپارند و مسئول ثبت موظف است که نام شرکت با مسئولیت محدود را در پرونده خود ثبت و گواهی ثبت را صادر نماید. در ضمن مسئول ثبت، حق ابطال ثبت شرکت به غیر از دلایل ذکر شده فوق را ندارد.
4- در صورتی که موسسان و مدیران نسبت به انجام اقدامات اعلام شرکت در مدت 60 روز از تاریخ صدور تاییدیه، کوتاهی نمایند، وزیر یا نماینده آن می‌تواند، تایید اساسنامه شرکت را لغو نماید.

مبحث دوم: اداره شرکت با مسئولیت محدود

قسمت اول: مدیریت شرکت

این شرکت ها ممکن است صرفا یک مدیر داشته باشند که هم وظایف هیات مدیره را انجام می دهد و هم مدیر عامل باشد و شرکت را اداره کند. گاهی نیز ممکن است تعداد مدیران بیشتر شده و تا حداکثر 5 نفر به عنوان مدیران شرکت انتخاب شوند. شرکت هایی که تعداد شرکای آنها زیر 12 نفر است حداکثر می توانند 5 نفر مدیر انتخاب کنند و شرکت هایی که تعداد شرکاء دوازده یا بیشتر باشد، می توانند تا 7 نفر مدیر انتخاب نمایند.

مدیران باید دارای اهلیت و صلاحیت های قانونی لازم بوده و نباید جزو کارمندان دولت باشند و عضویت کارمندان دولت در مدیریت این شرکت ها ممنوع است. نحوه انتخاب مدیران نیز بر طبق اساسنامه مشخص می شود و جزو صلاحیت های مجمع عمومی عادی می باشد. عزل مدیران نیز صرفا در صورت تصویب در مجمع عمومی عادی با نصاب اکثریت سهامداران صورت بپذیرد. هیات مدیره این شرکت ها نیز توسط مجمع عمومی عادی انتخاب می شوند که می توانند همین مدیران شرکت باشند، یا اعضای دیگری باشند. تعداد اعضای هیات مدیره نمی تواند بیشتر از تعداد مدیران شرکت باشد و حداکثر تعداد هیات مدیره در شرکت هایی که تعداد شرکاء یازده نفر است، حداکثر پنج نفر بوده و در شرکتهایی که تعداد شرکاء دوازده یا بیشتر می باشد، حداکثر هفت نفر می باشد. نحوه انتخاب و عزل آنها در اساسنامه شرکت تصریح می شود و قانون در این خصوص محدودیتی ندارد. مضاف بر این در مواردی که اکثریت اعضای مجمع عمومی عادی رای به عزل یک مدیر بدهند، مدیر مذکور عزل خواهد شد. اعضای هیات مدیره شرکت حق واگذاری برخی از تکالیف حقوقی خود به سایر افراد یا انتخاب و معرفی نماینده حقوقی برای انجام آن امور را ندارد مگر در صورت تصویب این امر در مجمع عمومی عادی و تایید صلاحیت های آنها توسط مجمع مذکور.

مدت زمان انتخاب این افراد هر چهارسال یک بار می باشد. حدود اختیارات اعضای هیات مدیره و مدیران اجرایی را اساسنامه و نیز مجمع عمومی تعیین خواهد نمود، به شرطی که با موارد مصرح در اساسنامه و قوانین موضوعه مغایرت نداشته باشد.

هیات مدیره نمی توانند بدون رضایت مجمع عمومی در هیات مدیره های سایر شرکت هایی که موضوع فعالیت شان با این شرکت مشترک بوده یا رقیب این شرکت می باشند، عضو شوند یا مدیریت امور اجرایی آن شرکت ها را بر عهده بگیرند. همچنین، نمی توانند بدون رضایت مجمع عمومی با شرکت معامله نمایند. هریک از شرکائی که حداقل ده درصد سرمایه شرکت را دارا می باشد می تواند مدیر عامل یا مدیران اجرایی یا رئیس هیات مدیره را که امور اجرایی را برعهده دارد برای ارایه توضیحات به مجمع عمومی فرا بخواند.

قسمت دوم: تعهدات مدیر شرکت

1-انجام دستورات مجمع عمومی و هیات مدیره شرکت و پیروی از آن.

2-مدیر موظف است در 5 ماه اول هر سال مالی، گزارشی از کارهای سال جاری و برنامه سال آتی شرکت و بودجه سالیانه و محاسبات نهایی آن و میزان سود و زیان حاصله در سال گذشته را تهیه نماید .

3-در صورت نیاز به انجام کارهای خارج از محدوده اختیارات وی، مدیر شرکت موظف است موافقت هیئت مدیره شرکت را اخذ نماید .

4-مدیر مجاز نیست اطلاعات محرمانه شرکت را برای دیگران افشا کند.

قسمت سوم: مجامع شرکت

در مجمع عمومی عادی نحوه رای گیری بر اساس اکثریت آراء با اکثریت سهام می باشد مگر آنکه شرکاء در اساسنامه به نحو دیگری توافق نمایند. هر یک سهم یک رای محسوب می شود که ارزش اسمی هر سهم بین شرکاء بر اساس توافق طرفین حاصل می شود. جلسه مجمع نیز با حضور اکثریت دارندگان سهام شرکت (50 +1) رسمیت می یابد. مجمع عمومی فوق العاده نیز با حضور اکثریت دارندگان حداقل نیمی از سرمایه شرکت رسمیت می یابد و اتخاذ تصمیم در این مجمع با تحقق رای اکثریت عددی دارندگان 75 درصد سهام شرکت اتخاذ میگردد، مگر اینکه سهامداران اکثریت دیگری در اساسنامه پیش بینی نمایند.

بخش چهارم : شرکت سهامی (شرکت مساهمه مغفله)

این شرکت ها به دو دسته شرکت های سهامی عام و سهامی خاص تقسیم می شوند.

أ- شرکت سهامی عام از حداقل 10 شریک تشکیل می گردد و سرمایه آن به تعدادی سهام که قابلیت عرضه به بورس را دارند، تقسیم شود. مسئولیت سهامداران بر اساس درصد سهام آنها تعیین می گردد. حداقل سرمایه برای ثبت این شرکت ها در کشور سوریه ، 100 میلیون لیر سوری می باشد.

ب- شرکت سهامی خاص از حداقل 3 شریک تشکیل و سرمایه آن به تعداد سهام یکسان تقسیم می‌شود و مسئولیت سهامداران بر اساس سهام آنها تعیین می گردد. حداقل سرمایه برای ثبت این شرکت ها در کشور سوریه، 15 میلیون لیر سوری می باشد.

مبحث اول: تشریفات ثبت شرکت سهامی

قسمت اول : مقررات عمومی

1- تعداد موسسان نباید از 3 نفر کمتر باشد و می‌بایست مجمع موسس برای تاسیس شرکت تشکیل دهند.
2- موسسان درخواست امضا شده خود را برای تایید اساسنامه شرکت سهامی (مغفله) همراه با رسید پرداخت عوارض به وزارت تجارت تحویل میدهند.
3- یک نفر از مجمع موسس به نمایندگی از بقیه اعضاء، می تواند درخواست تایید اساسنامه را تحویل دهد.
4- درخواست تایید اساسنامه شرکت دارای اطلاعات ذیل می باشد:

أ- اسامی موسسان و تابعیت و محل اقامت آنان .

ب- مبلغ سرمایه شرکت و تعداد سهام آن.

ج- اسم شرکت و مدت و هدف و دفتر مرکزی آن.

د- بیانیه سرمایه شرکت و نام موسسان شرکت.

ه- اسامی دارندگان نمایندگی برای امضاء و پیگیری اقدامات تاسیس شرکت و مدیریت آن تا پایان مکانیزم تاسیس و انتخاب هیئت مدیره.

و- نام حسابرس که از طرف موسسان انتخاب شده است.

5- اساسنامه شرکت باید شامل اطلاعات ذیل باشد:

أ- اسم شرکت و مدت و هدف و مرکز آن.

ب- مبلغ سرمایه شرکت

ج- روش مدیریت شرکت و تعداد اعضای هیئت مدیره و مدت آن و حدود اختیارات و وظایف هیئت مدیره در رابطه با اخذ وام و فروش دارایی‌های شرکت و رهن آن و بخشیدن امتیازات و مجوزات آن و اعطای گارانتی.

د- روش حسابرسی شرکت و تعیین و تقسیم سود و زیان.

قسمت دوم: تایید اساسنامه شرکت و موافقت جهت عرضه سهام آن

1- حداکثر 30 روز پس از تاریخ رسیدن درخواست تایید اساسنامه شرکت، وزیر یا نماینده آن، دستور تایید ثبت شرکت را صادر می نماید. در صورتی که برخی نواقصات از سوی دفتر وزارت به متقاضی اعلام گردد، متقاضی مکلف است در طی مدت زمان اعلام شده، نواقصات را برطرف نمایند. در صورت عدم رفع نواقص در مهلت زمانی تعیین شده، وزارت‌خانه می تواند درخواست تایید اساسنامه را رد کند. موسسان می توانند در طی مدت 30 روز پس از ابلاغیه وزارت نسبت به تصمیم وزارت اعتراض کنند و در صورتی که اعتراضشان پذیرفته نشود، می توانند نسبت به تصمیم وزارت در دادگستری طرح دعوا نمایند. در این صورت، دادگاه می‌بایست طی مدت 30 روز نسبت به منازعه، حکم مقتضی را صادر کند.

2- در شرکت سهامی عام، پس از تایید اساسنامه شرکت، موسسان می‌بایست مجوز هیئت بورس اوراق کشور برای عرضه سهام شرکت در بورس را اخذ نمایند.

3- پس از تکمیل فروش سهام شرکت و اعلام تاسیس آن از طرف هیئت موسسان و انتخاب اعضای هیئت مدیره و تعیین افراد واجد صلاحیت برای نمایندگی شرکت، هیئت مدیره یا هر کدام از افراد، آن می بایست در طی 30 روز پس از تاریخ درخواست هیئت موسسان در خصوص ابلاغ تاسیس شرکت، اساسنامه تایید شده شرکت و موافقت سازمان بورس و اوراق بهادار برای عرضه سهام در بازار و نامه معرفی اعضای هیئت مدیره شرکت و رسیدهای پرداخت مبلغ سرمایه شرکت یا انتقال ملکیت و نامه اعلام صلاحیت افراد هیئت مدیره و ابلاغیه چاپ این مشخصات را به مسئول دفتر ثبت شرکتها تحویل دهند و مسئول دفتر ثبت موظف است شرکت سهامی را در پرونده خود ثبت و اطلاعات ثبت شرکت را در روزنامه رسمی منتشر نماید.

قسمت سوم: عرضه سهام شرکت

1- موسسان شرکت می توانند همه سهام شرکت را برای خود اختصاص بدهند بدون اینکه در بازار عرضه کنند که در این حالت "شرکت سهامی خصوصی" نامیده می شود.
2- موسسان می توانند حداقل 10 درصد و حداکثر 75 در صد از کل سرمایه شرکت سهامی را برای خود اختصاص دهند و باقی مانده را عرضه کنند و در این حالت "شرکت سهامی عام" نامیده می شود و هیچ کدام از موسسان شرکت نمی تواند بیشتر از 10 درصد از سرمایه شرکت را برای خود اختصاص دهند.
3- موسسان می‌بایست حداقل 40 درصد از سهم خود در سرمایه شرکت را در زمان تاسیس پرداخت نمایند و رسیدهای پرداخت را به وزارت‌خانه تحویل دهند.
4- موسسان نمی توانند در مرحله اول سهام عرضه شده را بخرند.
5- در صورتی که یکی از سرمایه گذاران در زمان تاسیس شرکت پول سهام خود را پرداخت نکند و به ابلاغیه‌های مبتنی بر ضرورت پرداخت در مدت 10 روز توجه نکند، سهامداران می توانند مبلغ مذکور را پرداخت نموده و سهام وی را تصاحب نماید.

مبحث دوم: اداره شرکت سهامی

قسمت اول: مدیریت شرکت

الف : مدیران اجرایی

مدیران باید دارای اهلیت و صلاحیت های قانونی لازم بوده و نباید جزو کارمندان دولت باشند و عضویت کارمندان دولت در مدیریت این شرکت ها ممنوع است. نحوه انتخاب مدیران نیز بر طبق اساسنامه مشخص می شود و جزو صلاحیت های مجمع عمومی عادی و هیات مدیره (به تناسب مفاد اساسنامه) می باشد. عزل مدیران نیز صرفا در صورت تصویب در مجمع عمومی عادی با نصاب اکثریت سهامداران صورت میپذیرد مگر اینکه آن مدیران را هیات

مدیره معرفی نموده باشد که در اینصورت هیات مدیرهنسبت به عزل آنها اقدام خواهد نمود. هیات مدیره این شرکت ها نیز توسط مجمع عمومی عادی انتخاب می شوند. نحوه انتخاب و عزل آنها در اساسنامه شرکت تصریح می شود و قانون در این خصوص محدودیتی ندارد. مضاف بر این، در مواردی که اکثریت اعضای مجمع عمومی عادی رای به عزل یک مدیر بدهند، مدیر مذکور عزل خواهد شد. اعضای هیات مدیره شرکت حق واگذاری برخی از تکالیف حقوقی خود به سایر افراد یا انتخاب و معرفی نماینده حقوقی برای انجام آن امور را ندارد مگر در صورت تصویب این امر در مجمع عمومی عادی و تایید صلاحیت های آنها توسط مجمع مذکور. قانون برای تعداد مدیران اجرایی شرکت محدودیتی قایل نشده است.

ب: هیات مدیره

- تعداد مدیران حاضر در هیات مدیره نباید در شرکت سهامی خاص از سه نفر کمتر باشد و در شرکت سهام عام نباید از پنج نفر کمتر باشد. حداکثر تعداد افراد هیات مدیره نیز نباید از سیزده نفر تجاوز نماید.
- حداقل دو سوم اعضای معرفی شده برای هیات مدیره باید سهامدار شرکت باشند تا منافع شرکت در تصمیمات آنها بهتر لحاظ گردد، مگر اینکه اساسنامه اکثریت بیشتری در نظر بگیرد.
- مدت زمان عضویت در هیات مدیره 4 سال می باشد مگر اینکه در اساسنامه مدت زمان کوتاهتری تعیین گردد.
- می توان اعضای هیات مدیره کنونی را برای دوره جدید انتخاب کرد.
- هیات مدیره قبلی مکلف است 90 روز قبل از انقضای دوره مدیریت آنها، مجمع عمومی را برای تعیین هیات مدیره جدید یا تمدید مدیریت آنها دعوت نماید. اگر به هر دلیلی دعوت از اعضای هیات مدیره به تعویق بیفتد، این تاخیر نباید به بیش از 90 روز از تاریخ اتمام مدت اعتبار هیات مدیره قبلی به طول بیانجامد.در صورت عدم حضور اعضای جدید هیات مدیره در هنگام انتخاب آنها، آنها می بایست قبول یا عدم قبول مدیریت خود را جهت مشارکت در هیات مدیره در طی 10 روز اعلام کنند.
- رئیس هیات مدیره یا معاون او همچنین می تواند پست مدیرعامل شرکت سهامی را داشته باشد.
- در شرکت های سهامی ملیت اکثریت اعضای هیات مدیره باید سوری باشد. در صورتی که سهام افراد خارجی حاضر در شرکت از65 درصد سهام شرکت فراتر برود (با مجوز وزیر تجارت کشور سوریه) تعداد اعضای این سهامداران می تواند به تناسب سهامشان از شرکت، در هیات مدیره افزایش یابد.
- عزل اعضای هیات مدیره می تواند با درخواست کتبی دارندگان حداقل 20 درصد از دارندگان سهام شرکت و توسط مجمع عمومی فوق العاده صورت پذیرد.

- افراد هیات مدیره نمی توانند بدون رضایت مجمع عمومی در هیات مدیره های سایر شرکت هایی که موضوع فعالیت شان با این شرکت مشترک بوده یا رقیب این شرکت می باشند، عضو شوند یا مدیریت امور اجرایی آن شرکت ها را بر عهده بگیرند. همچنین نمی توانند بدون رضایت مجمع عمومی با شرکت معامله نمایند.

ج: وظایف هیئت مدیره

- دعوت از هیئت عمومی جهت برگزاری جلسه به استناد اساسنامه شرکت.
- تعیین دستور العملهای داخلی شرکت جهت تنظیم امورات مالی و اداری.
- تعیین سیاست های تجاری و مالی شرکت و پیگیری انجام آنها.
- تصویب بودجه سالیانه شرکت و تعیین سود حاصله و زیانهای وارده و سرمایه و مقایسه عملکرد سال مالی با سال قبل و علاوه بر آن تهیه گزارش سالیانه هیئت مدیره در خصوص کارهای انجام شده سال گذشته و پیش بینی های سال آینده در خصوص کارهای شرکت و توانایی های آن جهت ادامه فعالیت ها و پیشنهاد درباره تقسیم سود و زیان ها در طی حداکثر 120 روز پس از پایان هر سال مالی.
- تعیین و عزل مدیران اجرایی اصلی شرکت.
- اعضای هیئت مدیره شرکت سهامی و نمایندگان آنها، به ازای هر تخلفی که توسط یکی از اعضا یا همه اعضا صورت می گیرد، مسئول می باشند و برای رفع تقصیر از خود باید اقدامات احتیاطی خود در این خصوص را ذکر نمایند.

قسمت دوم: مجامع شرکت

- این شرکت ها سه مجمع تصمیم گیرنده دارند که عبارتست از مجمع عمومی عادی، فوق العاده و هیات مدیره.
- جلسه مجمع عمومی عادی، سالانه و نیز علاوه بر آن با درخواست دارندگان حداقل ده درصد سهام تشکیل می شود. این جلسات با حضور اکثریت سهامداران شرکت رسمیت می یابد. تصمیمات با رای اکثریت سهام (50+1) حاضرین در جلسه اتخاذ می شود مگر اینکه اساسنامه بیشتر از آن را تعیین نماید.
- مجمع عمومی فوق العاده با دعوت 25 درصد از سهامداران شرکت تشکیل می شود.
- این جلسات با حضور حداقل 75 درصد از دارندگان سهام شرکت رسمیت می یابد.
- در این جلسات، تصمیمات با رای حداقل دو-سوم سهامداران حاضر در جلسه رسمیت می یابد.

- در صورتی که تصمیمات شرکت مربوط به ادغام شرکت یا انحلال آن باشد، این دو سوم مذکور باید دارنده گان حداقل نصف سرمایه شرکت باشند.
- در این شرکت ها هیات مدیره نیز هر چهار سال یکبار توسط مجمع عمومی عادی انتخاب می شوند که این افراد با اکثریت آراء رئیس هیات مدیره را انتخاب می کنند. همانطور که سابقا گفته شد، مدیران اجرایی شرکت نیز می توانند مستقیما توسط مجمع عمومی عادی انتخاب شوند یا اینکه توسط هیات مدیره انتخاب شوند که در این صورت باید مورد تایید رئیس هیات مدیره قرار بگیرد.
- هریک از سهامداران در جلسات جمع عمومی عادی و فوق العاده می توانند به جای خود نماینده حقوقی بفرستند ولی در جلسات هیات مدیره حتما باید خود فرد منتخب مجمع عمومی عادی شرکت کند، مگر اینکه نمایند حقوقی اش را به مجمع عمومی معرفی نماید و مجمع عمومی فرد مذکور را تایید نماید.

بخش پنجم : شرکت مدنی (محاصه)

شرکتی که توسط دو یا چند نفر تاسیس می گردد و فقط یک شریک به عنوان نماینده شرکت در معاملات اقدام می شود. این نوع شرکتها شخصیت اعتباری ندارند و ملزم به رعایت تشریفات تجاری و ثبت مانند شرکتهای دیگر نمی باشد. از آنجایی که این شرکت ها شخصیت حقوقی جداگانه ای ندارند، لذا تشریفات خاصی هم در خصوص نحوه مدیریت و اداره و تصمیم گیری در شرکت متصور نمی باشد.

فصل سوم: مقررات عمومی شرکت های تجاری در کشور سوریه

بخش اول : حداقل سرمایه لازم برای ثبت شرکت

حداقل سرمایه لازم برای تاسیس شرکت ها در کشور سوریه به میزان ذیل می باشد:

- شرکت همبستگی (تضامن) : 5 میلیون لیر سوریه
- شرکت مسئولیت محدود : 5 میلیون لیر سوریه
- شرکت مسئولیت محدود یک نفره : 10 میلیون لیر سوریه
- شرکت سهامی (مغفله) خاص : 15 میلیون لیر سوریه
- شرکت سهامی (مغفله) عام : 100 میلیون لیر سوریه
- شرکت هلیدینگ : یک میلیارد لیر سوریه
- شعبه شرکت خارجی : 10 میلیون لیر سوریه

نکته: حداقل سرمایه توسط هیئت دولت تعیین و بازنگری می شود.

بخش دوم : مشخصات گواهی ثبت

أ- گواهی ثبت شرکت که توسط مسئول دفتر ثبت صادر می گردد شامل اطلاعات ذیل می باشد:

1- شماره ثبت
2- نام شرکت
3- شکل قانونی شرکت
4- نوع شرکت
5- هدف شرکت
6- مدت زمان شرکت
7- سرمایه شرکت
8- دفتر مرکزی شرکت
9- اسامی مدیران و اعضای هیئت مدیره و رئیس آن و مدت مدیریت آن
10- اسامی دارندگان حق امضاء از طرف شرکت و مدت زمان نمایندگی آنها
11- حدود مسئولیت مدیران و نمایندگان شرکت
12- اسامی شرکای تضامنی در شرکتهای تضامنی

ب- تعیین دفتر مرکزی شرکت برای ارسال و دریافت مراسلات و ابلاغیات

بخش سوم : تابعیت

مبحث اول: تابعیت شرکت

اگر شرکت در جمهوری عربی سوریه تاسیس و ثبت شود به عنوان شرکت سوری شناخته می شود حتی اگر در اساسنامه آن متن مخالف نوشته شود باستثنای شرکتهای که در مناطق آزاد ثبت می شوند.

همه شرکت‌هایی که در جمهوری عربی سوریه تاسیس می‌شوند دارای همه حقوقی که به شهروندان سوری داده می شوند می باشند مگر اینکه متن مخالف وجود داشته باشد.

شرکت سوری به صرف نظر از تابعیت شرکای آن، حق تملک زمین لازم برای انجام تعهدات خود را دارد اما موقع تسویه شرکت، حق انتقال ملکیت و حقوق به اسامی شرکا یا سهامداران غیر سوری را ندارد مگه اینکه مجوزات لازم از مراجع ربط اخذ گردد.

مبحث دوم: تابعیت سهام داران شرکت

- در شرکت های ثبت شده در کشور سوریه، اکثریت سهامداران باید دارای تابعیت سوری باشند و واگذاری اکثریت سهام شرکت (50+1) به اتباع غیر سوری (چه در زمان ثبت و چه در زمان فعالیت شرکت) ممنوع می باشد.
- در صورتی که شرکاء خارجی بخواهند اکثریت سهام شرکت را به خود اختصاص دهند باید از وزارت تجارت مجوز اخذ نمایند.

مبحث سوم: تابعیت اعضای هیات مدیره

- اکثریت اعضای هیئت مدیره شرکت های ثبت شده در سوریه باید دارای تابعیت سوری باشند.
- برای شرکت های مسئولیت محدود و تضامنی می توان از وزارت تجارت در خصوص اکثریت غیر سوری بودن اعضاء مجوز گرفت.
- سایر شرکت های ثبت شده در سوریه، در صورتی می توانند اکثریت هیات مدیره غیر سوری داشته باشند که از نخست وزیر در خصوص این امر مجوز بگیرند.
- همانطور که گفته شد، اکثریت سرمایه شرکت (50+1) می بایست متعلق به شرکاء سوری باشد و در صورتی که شرکاء خارجی بخواهند اکثریت سهام شرکت را به خود اختصاص دهند باید از وزارت تجارت مجوز اخذ نمایند. در صورتی که سهامداران دارای سرمایه خارجی مجوز گفته شده در خصوص مالکیت اکثریت سرمایه شرکت را اخذ نمایند و سرمایه آنها در شرکت از 65 درصد سرمایه شرکت فراتر برود، در خصوص اکثریت اعضای هیات مدیره نیز می توانند از وزارت تجارت مجوز بگیرند.

بخش چهارم : شخصیت حقوقی شرکت

الف: همه شرکتهای ذکر شده در این قانون / باستثنای شرکت مدنی (محاصه) / بمحض تاسیس آن دارای شخصیت حقوقی اعتباری خواهند بود و با آن شخصیت حقوقی جداگانه می توانند به فعالیت تجاری بپردازند به نحوی که دیون و تعهدات شرکت از دیون و تعهدات افراد در دارایی شخصی شان متفاوت می باشد.

ب: مسئولیت همه رفتارهای موسسان شرکت در مدت زمان انجام امورات ثبت تا تاسیس کامل شرکت و اگهی تاسیس شرکت بر عهده خود شرکت بوده و در زمره دیون و تعهدات شرکت می باشد مگر اینکه سهامداران بر خلاف این امر توافق نمایند.

بخش پنجم : انحلال شرکت

مبحث اول: حالات و نحوه انحلال شرکت

دلایل و موارد انحلال شرکت به نحو ذیل می باشد:

1- انقضای مدت تعیین شده شرکت
2- پایان پروژه موضوع شرکت
3- توافق شرکاء جهت منحل کردن شرکت.
4- اعلام ورشکستگی شرکت
5- حکم دادگاه در خصوص منحل کردن شرکت.
6- ادغام شرکت در یک شرکت دیگر.
7- کاهش تعداد شرکاء از حداقل عدد قانونی تعیین شده و عدم اقدام برای جایگزینی شرکاء طی مهلت 6 ماه پس از تاریخ دریافت هشدار از طرف وزارتخانه.

نکته: به محض اعلام انحلال، شرکت وارد مرحله تسویه می شود و شخصیت اعتباری خود در طی مدت تسویه را نگه می دارد.

مبحث دوم: تعیین مدیر تسویه و اعلام تسویه شرکت

مدیر تسویه در متن قرارداد شرکت یا توسط اکثریت شرکا یا هیات مدیره بر اساس اکثریت لازم برای تصمیم‌گیری تعیین می گردد. اگر مدیر تسویه توسط نهادهای ذکر شده تعیین نگردد، در این حالت حکم

تعیین آن توسط دادگاه ذی‌ربط بنا به درخواست مالکان شرکت یا توسط دادگاهی که حکم انحلال شرکت را صادر کرد تعیین می گردد.

قسمت اول: وظیفه مدیر تسویه

مدیر تسویه در مقابل بی تدبیری در امورات شرکت و زیانهای وارده به دیگران به علت اشتباهات خود در امر تسویه، مسئول است.

قسمت دوم: تعهدات مدیر تسویه

1- همه اسناد و نامه‌های و اصول و دارایی‌های شرکت به مدیر تسویه واگذار می شود و در این راستا پرونده‌های مخصوص فرآیند تسویه تنظیم می گردد که شامل همه تعهدات و مطالبات شرکت می باشد و هر کدام از شرکاء می تواند در مراحل بعدی از این پرونده‌ها آگاهی یابد.
2- اگر فرایند تسویه بیشتر از یک سال طول بکشد، مدیر تسویه موظف است سرمایه را شرکت تعیین و دوبار در روزنامه منتشر کند.
3- مدیر تسویه موظف است در مدت 90 روز پس از تاریخ انتصاب آن در روزنامه دو بار آگهی منتشر کرده و در آن از طلبکاران درخواست کند، جهت تشریح بدهی و اخذ آدرس سکونت، به دفتر مرکزی شرکت مراجعه کنند.
4- در صورت عدم مراجعه طلبکاران در مدت تعیین شده، آنها می توانند بعد از انقضای این مدت و قبل از پایان فرایند تسویه مراجعه کنند که در این حالت رتبه‌بندی آنها بعد از رتبه‌بندی طلبکارانی که در مدت قانونی مراجعه کرده‌اند، خواهد بود.
5- مدیر تسویه موظف است همه بدهی‌ها ، وام‌ها و قرض‌های شرکت را برحسب اولویت تسویه کند و همچنین همه قراردادهای شرکت نیز اجرا خواهد شد.
6- مدیر تسویه می تواند کارشناسان دستیار برای تسویه کارها انتخاب کند.
7- مدیر تسویه حق نمایندگی از شرکت در دادگاه‌ها و تصمیم‌گیری جهت حمایت از منافع شرکت را دارد.
8- مدیر تسویه نمی تواند بدون اخذ موافقت هیئت مدیره یا شرکائی که اکثریت سرمایه شرکت را دارند، اقدام به تسویه بدهی‌های شرکت یا فسخ ضمانتنامه‌ها یا فروش دارایی‌ها و پروژه‌ها بکند.
9- اگر بیشتر از یک نفر به عنوان مدیر تسویه شرکت معرفی شوند، تصمیم‌گیری با رای مجامع صورت می گیرد مگر اینکه در حکم انتصاب تسویه گنندگان، به رای‌گیری بر حسب اکثریت اشاره شده باشد.
10- در شرکتهای تضامنی، مدیر تسویه گان می توانند در صورت کافی نبودن سرمایه شرکت، از شرکاء درخواست کنند بدهی‌های شرکت را پرداخت نمایند.

قسمت سوم: اعلام تسویه شرکت

1- تسویه کنندگان شرکت می بایست طی سه روز پس از حکم دادگاه یا هیئت مدیره موافقت خود را اعلام کنند.
2- مسئول ثبت شرکت ها موظف است حداکثر طی مدت 7 روز از تاریخ انحلال شرکت، خبر انحلال شرکت را دو بار در دو روزنامه روزانه منتشر کنند.
3- مدیر تسویه موظف است حکم تسویه شرکت سهامی عام را به هیئت بورس بهادار کشور در مدت حداکثر 3 روز از تاریخ حکم اعلام کند.
4- همه نامه‌ها و رسیدها و اخطارهای صادره از شرکت می بایست مبین این باشد که شرکت در حال تسویه می باشد.

مبحث سوم: مدیریت شرکت در حال تسویه

شرکتی که در در حال تسویه می باشد در خصوص نحوه مدیریت و نیز فعالیت های اقتصادی که می تواند انجام دهد و نیز حقوق شرکاء و سهامداران مقررات خاص خود را دارد که ذیلا بیان می گردد.

قسمت اول: فعالیت های اقتصادی و تجاری

– شرکت می بایست از زمان اعلام انحلال آن در پرونده شرکتها از انجام هرگونه فعالیت جدیدی پرهیز کند .

- علامت در حال تسویه توسط مسئول ثبت شرکتها، در پرونده شرکت ثبت می گردد .

- صلاحیت هیئت مدیره با انحلال شرکت پایان می یابد اما تا زمان تعیین مدیر تسویه ، هیئت مدیره موظف است به کار خود ادامه دهد.

- مدیر تسویه از تاریخ انتصاب آن، به عنوان نماینده شرکت شناخته می شود .

- مدیر تسویه می تواند از شرکاء شرکت یا هیئت مدیره برای تصویب موضوعات مورد نیاز جهت تسویه شرکت دعوت نماید .

- حسابرس شرکت در مدت زمان تسویه شرکت به کار خود ادامه می دهد و یک کارشناس محاسبات از طرف دادگاه جهت پیگیری کارهای تسویه معرفی می گردد .

قسمت دوم: کارهای ممنوعه در دوران تسویه

1- امضای هرگونه قرارداد با نام شرکت ممنوع می باشد.
2- هر فعالیتی که بدون موافقت شرکاء یا هیئت مدیره صورت می گیرد و باعث کاهش سرمایه شرکت میشود ممنوع خواهد بود.

قسمت سوم: حقوق شرکا و سهامداران در فاز تسویه

ابتدا همه دارایی‌ها و املاک و حقوق شرکت جهت تسویه تعهدات شرکت مورد استفاده قرار می‌گیرد که عبارتند از:

1. هزینه‌های تسویه و حقوق مدیر تسویه
2. مقدار بدهی شرکت به خزانه دولت
3. مقدار بدهی به کارکنان
4. مقدار بدهی به اشخاص دیگر.
5. وام‌هایی که شرکای شرکت پرداخت کردند و به عنوان بخشی از سهام آنها در شرکت محاسبه نشده است.

باقی مانده سرمایه و دارایی شرکت بر حسب سهام شرکاء تقسیم می گردد و هر شریک بر حسب سهم خود متحمل بخشی از دیون شرکت می شود.

پس از 5 سال از انحلال شرکتهای تجاری یا خروج یکی از شرکاء، همه مطالبات از شرکا یا ورثه آنها خود به خود رفع می شود.

قسمت چهارم: پایان کارهای تسویه

1- مدیر تسویه گزارشی از کارهای و اقدامات انجام شده در مرحله تسویه به شرکاء و هیئت مدیره ارائه می دهد.
2- بازرس شرکت نیز گزارشی از محاسبات انجام شده توسط مدیر تسویه، به شرکاء ارائه می دهد و در صورت موافقت هیئت مدیره، تسویه کنده تسویه حساب کرده و ماموریت آن به پایان می یابد. در غیر اینصورت هیات مدیره میتوانند در خصوص این محاسبات به دادگاه ذی‌ربط شکایت کنند.